

دستان مهربانی که به یاری می‌شتابند

بررسی نقش خیریه‌ها در کمک‌رسانی به نیازمندان و معرفی یک بنیاد نیکوکاری فعال و با سابقه

علیرضا کردار | روزنامه‌نگار

نیازی به گفتن نیست که کمک به نیازمندان یکی از والاترین جلوه‌های انسان‌دوستی و اخلاق اجتماعی است. در آموزه‌های دینی ما هم این عمل نه تنها توصیه شده، بلکه به عنوان وظیفه‌ای شرعی و انسانی شناخته می‌شود. قرآن کریم در آیات متعدد انفاق، صدقه و رسیدگی به فقرا را از نشانه‌های ایمان و تقوا معرفی کرده است. پیامبر اسلام (ص) می‌فرماید: «کسی که شب‌راسیر بخوابد در حالی که همسایه‌اش گر سینه باشد، به من ایمان نیاورد» ده است. «از دیگر سواز منظر اخلاقی هم کمک به نیازمندان نشانه‌ای از بلوغ اجتماعی و همدلی انسانی است. این عمل باعث تقویت حس همبستگی، کاهش فاصله طبقاتی و ایجاد جامعه‌ای سالم‌تر و پایدارتر می‌شود. در فرهنگ ایرانی هم سنت‌هایی چون نذر، وقف و اطعام نیازمندان، ریشه‌ای عمیق در باورهای مردم دارد و همواره مورد احترام بوده‌اند. در این مطلب، به نقش مهم خیریه‌ها در محرومیت‌زدایی از جامعه پرداخته و با خیریه‌ای آشنا می‌شویم که سال‌هاست برای رفع حواجی نیازمندان تلاش می‌کند. خیریه دستان مهربان که در ادامه با فعالیت‌هایش بیشتر آشنا خواهیم شد.

نقش اعضای جامعه در محرومیت‌زدایی

در جوامع امروزی کمک به نیازمندان تنها وظیفه‌ای فردی نیست، بلکه مسئولیتی اجتماعی است که همه شهروندان در آن سهیم‌اند. شهروندان آگاه و مسئول نه تنها خود به یاری نیازمندان می‌شتابند، بلکه دیگران را هم به این کار تشویق می‌کنند و در ساختارهای حمایتی، مشارکت فعال دارند. شهروندان و وظایف اجتماعی متنوعی دارند از قبیل مشارکت در برنامه‌های خیریه و داوطلبانه، حمایت از سیاست‌های عمومی برای کاهش فقر، آموزش و آگاهی‌بخشی درباره نیازهای واقعی اقشار محروم و نظارت بر عملکرد نهادهای خیریه و اطمینان از شفافیت آن‌ها. همچنین کمک‌های غیرمالی مانند صرف وقت و انرژی، تخصص یا شبکه‌سازی هم می‌تواند در این زمینه موثر باشد. شهروندان می‌توانند با مشارکت در کمپین‌های خیریه، آموزش مهارت به نیازمندان، یا حتی معرفی آنان به فرصت‌های شغلی، نقش فعالی در بهبود زندگی دیگران ایفا کنند. بدیهی است که همه افراد جامعه نمی‌توانند به تنهایی نیازمندان و خواسته‌های‌شان را شناخته و به آن‌ها کمک کنند. در این صورت خیریه‌ها نقش واسطه‌ای حیاتی در رساندن کمک‌ها به دست نیازمندان دارند.

خیریه‌ها، عامل همبستگی اجتماعی

در جهانی که شکاف‌های اقتصادی و اجتماعی روز به روز عمیق‌تر می‌شوند، خیریه‌ها به عنوان نهادهایی مردمی و انسان‌دوستانه، نقشی حیاتی در کاهش رنج‌ها و بازسازی کرامت انسانی ایفا می‌کنند. تاسیس و حمایت از خیریه‌ها نه تنها اقدامی اخلاقی و انسانی است، بلکه ابزاری موثر برای سامان‌دهی کمک‌های مردمی، هدفمند کردن منابع و ایجاد شبکه‌ای پایدار از همدلی و مشارکت اجتماعی به شمار می‌رود. در شرایطی که افراد بسیاری تمایل دارند به نیازمندان کمک کنند، نبود ساختار مشخص و سازمان‌یافته می‌تواند منجر به پراکندگی منابع، دوباره کاری، یا حتی سوءاستفاده از نیت‌های خیر شود. خیریه‌ها با ایجاد سازوکارهای شفاف، امکان جمعیت کمک‌های کوچک و بزرگ را فراهم و با برنامه‌ریزی دقیق، آن‌ها را به سمت نیازهای واقعی جامعه هدایت می‌کنند. این تجمیع نه تنها اثربخشی کمک‌ها را افزایش می‌دهد، بلکه حس اعتماد و

۱۷ سال خدمت به زنان سرپرست خانوار و کودکان نیازمند

بنیاد «دستان مهربان»، یکی از خیریه‌هایی است که می‌توان از کیفیت برنامه‌هایش مطمئن بود. این بنیاد که در سال ۱۳۸۶ به همت دکتر شهرام فرجی تاسیس شد، پس از گذشت ۱۷ سال فعالیت مستمر، به یکی از بزرگ‌ترین سازمان‌های مردم‌نهاد کشور در عرصه حمایت از زنان سرپرست خانوار و کودکان نیازمند تبدیل شده است. این بنیاد با تکیه بر ارزش‌های انسانی و با هدف ارتقای سطح زندگی خانواده‌های کم‌برخوردار، مسیر خود را از فعالیت‌های ساده‌اما موثر آغاز کرده و در طول سال‌ها، خدمات خود را گسترش داده است. فعالیت بنیاد دستان مهربان با اهدای سبد های کالای معیشتی و پرداخت مستمری ماهانه آغاز شد. این اقدامات ابتدایی به مددجویان امکان داد تا نیازهای فوری زندگی روزمره خود را تأمین کنند. در گذر زمان، بنیاد با نگاه آینده‌نگرو و برنامه‌ریزی‌های بلندمدت، گام‌های موثری در زمینه توانمندسازی زنان و ارتقای سطح زندگی خانواده‌های کم‌برخوردار برداشت. با گذشت ۱۷ سال بنیاد دستان مهربان توانسته است سرپرستی بیش از ۳۲۰۰ خانواده از ایتمام زنان سرپرست خانواده (بیش از ۱۵ هزار نفر) را بر عهده گیرد. از این میان، حدود ۸۰۰ خانواده توانسته‌اند با حمایت واحد آموزش و توانمندسازی بنیاد از وضعیت مددجویی خارج شوند و استقلال نسبی خود را به دست آورند. همچنین بنیاد تاکنون ۲۱۸ دانشجویرا تحت حمایت مالی قرار داده و به بیش از ۶۰۰ بانوی نیازمند جهیزیه کامل اهدا کرده است.

توسعه مدارس و مراکز آموزشی

بنیاد دستان مهربان توجه ویژه‌ای به آموزش و پرورش کودکان محروم دارد و در سال‌های اخیر پروژه‌های گسترده‌ای در حوزه آموزش و زیرساخت‌های آموزشی اجرا کرده است. به گزارش روابط عمومی این بنیاد، تاکنون ۱۶ مدرسه در نقاط مختلف کشور توسط بنیاد ساخته شده و این مدارس در مسیر تربیت دانش‌آموزان با استعداد اما محروم، نقش موثری ایفا می‌کنند. از جمله پروژه‌های شاخص می‌توان به بزرگ‌ترین مرکز آموزشی ویژه کودکان اوتیسم در اصفهان، هنرستان کشاورزی در مراغه، مدرسه ابتدایی هوشمند در استان فارس، مدرسه ویژه دانش‌آموزان دارای معلولیت در تبریز، مدرسه روستای وینه بهاران کرمانشاه و احداث چندین مدرسه در روستاهای استان سیستان و بلوچستان اشاره کرد. علاوه بر این بنیاد دستان مهربان در مسیر ارتقای آموزش عالی، احداث نخستین دانشگاه خیرساز کشور را آغاز کرده است. هدف از راه‌اندازی این دانشگاه فراهم‌سازی بستری علمی و آموزشی برای جوانان مستعد و کم‌برخوردار است تا بدون دغدغه مالی، مسیر تحصیل، پژوهش و مهارت‌آموزی را طی کنند و آینده‌ای روشن برای خود و جامعه رقم زنند. مرکز آموزش و نگهداری کودکان بنیاد دستان مهربان با عنوان مرکز «آیندگان» فعالیت می‌کند و هم‌اکنون ۹ شعبه فعال در نقاط مختلف کشور دارد. این مراکز محیطی امن و آموزشی برای کودکان فراهم می‌کنند و در این مراکز کودکان فرصت دارند مهارت‌های اجتماعی و خلاقیت خود را پرورش دهند و در فضایی شاد و امن رشد کنند. این مراکز همچنین به مادران شاغل اطمینان می‌دهد که فرزندان‌شان در امنیت کامل در حال یادگیری و رشد هستند.

کارگاه‌های توانمندسازی و خدمات درمانی

بر اساس اعلام مسئولان، بنیاد دستان مهربان با هدف ارتقای استقلال مالی زنان سرپرست خانوار ۱۱ کارگاه توانمندسازی راه‌اندازی کرده است. این کارگاه‌ها ویژه زنان

ZENDEGI - SALAM

روزنامه خراسان رضوی

سه شنبه ۱۳ آبان ۱۴۰۴

۱۳ جمادی الاول ۱۴۴۷

۴ نوامبر ۲۰۲۵

شماره ۲۱۹۰۶

۳۱۲۵

حوادث و سوانح را کاهش دهد. علاوه بر فعالیت‌های مستمر، بنیاد دستان مهربان در شرایط ویژه و بر حسب ضرورت، وارد عمل می‌شود تا به کمک دیگر اقشار و مناطق محروم کشور بشتابد. در زمان حوادث طبیعی مانند سیل و زلزله، این بنیاد با تمام توان نیازهای فوری مردم حادثه‌دیده را تأمین می‌کند و حمایت‌های لازم را ارائه می‌دهد. همچنین در طول این سال‌ها چندین کمپین حمایتی در نقاط محروم و آسیب‌دیده کشور برگزار شده است. از مهم‌ترین کمپین‌های بنیاد می‌توان به کمپین کاروان مهربانی در سیستان و بلوچستان (پنج مرحله)، کمپین کاروان مهربانی در خراسان رضوی و گچساران، کمپین سیل‌زدگان عجب‌شیر، گلستان، خوزستان، لرستان و کرمانشاه، کمپین زلزله‌زدگان سرپل ذهاب، کمپین رویای وینه، کمپین صدای اوتیسم، کمپین یک اتفاق خوب (۱۲ مرحله)، کمپین‌های سالانه ماه رمضان، مداد نارنجی، چهارشنبه مهربانی، شب پلدا و زمستان نارنجی اشاره کرد. این کمپین‌ها نقش مهمی در تأمین نیازهای ضروری، آموزشی و رفاهی خانواده‌ها و کودکان تحت پوشش ایفا کرده و حضور فعال بنیاد در سراسر کشور را نشان می‌دهند. اکنون و پس از ۱۷ سال فعالیت بی‌وقفه، بنیاد دستان مهربان با مدیریت سرکار خانم دکتر زهرا یوسفی، با بیش از ۲۰ شعبه فعال در سراسر کشور در مسیر گسترش خدمات خود گام برمی‌دارد. این بنیاد تلاش می‌کند با همراهی خیران، حامیان و داوطلبان، چرخه‌ای از مهربانی، آموزش و توانمندسازی پایدار را برای هزاران خانواده رقم بزند و مسیر توسعه اجتماعی، آموزشی و اقتصادی را در سراسر ایران هموار سازد.

توجه ویژه به دانش‌آموزان

در ادامه فعالیت‌هایی که بنیاد دستان مهربان در طول سال برای ارتقای سطح آموزشی و رفاهی کودکان و نوجوانان تحت پوشش خود انجام می‌دهد، برگزاری اردوی فرهنگی آموزشی به مناسبت روز دانش آموز بود. شعبه خراسان رضوی تصمیم گرفت تعدادی از دانش‌آموزان ممتاز خود را به یک اردوی ویژه اعزام کند. این دانش‌آموزان، به مرکز سرزمین علم و فناوری نوجوانان مراجعه کردند تا علاوه بر تجربه لحظات شاد و تفریحی، با مطالب آموزشی و مهارت‌های نوین علمی و فناوری آشنا شوند. در این اردو دانش‌آموزان فرصت پیدا کردند تا با فعالیت و تجربه‌های عملی و بازی‌های آموزشی در محیطی جذاب و خلاقانه آشنا شوند و هم‌زمان لحظاتی مفرح و انگیزشی را تجربه کنند. در پایان برنامه، دانش‌آموزان بر اساس تلاش و عملکردشان مورد تقدیر و تشویق قرار گرفتند و هدایایی به آن‌ها اهدا شد تا انگیزه بیشتری برای ادامه مسیر تحصیلی و پیشرفت علمی خود پیدا کنند. این برنامه نمونه‌ای از توجه بنیاد دستان مهربان به پرورش استعدادها و تحصیلی و مهارتی نوجوانان و ایجاد فرصت‌های آموزشی جذاب است. با برگزاری چنین اردوها و برنامه‌هایی، بنیاد تلاش می‌کند مسیر توسعه علمی و مهارتی دانش‌آموزان تحت پوشش خود را هموار و هم‌زمان فضایی شاد و انگیزشی برای آن‌ها فراهم کند.

